

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको
२२ औं वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा
महानिर्देशक श्री राजन पोखरेलद्वारा प्रस्तुत
वार्षिक संक्षिप्त प्रगति विवरण

- प्रमुख अतिथि, माननीय संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री श्री भानुभक्त ढकालज्यू,,
- श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका श्रीमान सचिव यादव प्रसाद कोइरालाज्यू,
- नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण सञ्चालक समितिका सदस्यज्यूहरू,
- संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सहसचिवज्यूहरू,
- नेपाल वायुसेवा निगमका प्रबन्ध निर्देशकज्यू,
- वायुसेवा सञ्चालक संघ नेपालका अध्यक्ष क्या. रामेश्वर थापाज्यू,
- आधिकारिक कर्मचारी ट्रेड युनियनका अध्यक्षज्यू,
- हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी विभिन्न संघसंस्थाबाट पाल्नु भएका अतिथि गणहरू,
- प्राधिकरणका कर्मचारी साथीहरू,
- राज्यको चौथो अंगका रूपमा रहेका पत्रकार मित्रहरू,

विश्व अहिले कोभिड-१९ महामारीको संक्रमणको प्रकोपबाट गुञ्जिरहेको छ, यस्तो विषम परिस्थितीमा हामी आज नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको २२ औं वार्षिकोत्सव मनाउन गइरहेका छौं। विगतका वर्षहरूमा वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजना गरिने विभिन्न कार्यक्रमलाई कटौती गरी सामाजिक दुरी कायम गर्दै सरोकारवालाहरू, शुभेच्छुक, पूर्व कर्मचारीवर्ग तथा कर्मचारी साथीहरूलाई समेत न्यून रूपमा भेला गरी आज यो कार्यक्रम हुन गइरहेको छ।

यस्तो परिस्थितीमा आयोजित यस कार्यक्रममा उपस्थित भई हामीलाई हौसला प्रदान गर्नुहुने आजका प्रमुख अतिथि माननीय संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री श्री भानुभक्त ढकालज्यूमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु। त्यसै गरी यहाँ उपस्थित भई हाम्रो हौसला बढाइदिनुहुने श्रीमान सचिवज्यू तथा समस्त अतिथिजनहरूमा समेत हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

अब म यहाँहरू समक्ष नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणद्वारा सम्पादित वार्षिक कार्यहरू तथा गतिविधिका सम्बन्धमा संक्षेपमा प्रकाश पार्ने अनुमति चाहन्छु।

हवाई यातायात सञ्चालन स्थिति:

- » विश्वमा कोभिड-१९ को प्रकोपका कारण मानव जनजिवनका समस्त क्षेत्र प्रभावित रहेका छन्, त्यसमा पनि पर्यटन र हवाई यातायात क्षेत्र सर्वाधिक प्रभावित रहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO) को पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसार सन् २०२० मा विश्वव्यापी रूपमा करिब ६० प्रतिशत हवाई सिट क्षमता अर्थात करिब २ अर्ब ८९ करोड हवाई यात्रु घटेको छ, जसको परिणाम स्वरूप वायुसेवाहरूले करिब ३ खर्ब ९१ अर्ब यु.एस.डलर बराबरको आम्दानी गुमाएका छन् । हाम्रो एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा कोभिड-१९ को सर्वाधिक प्रभाव परेको छ, यहाँ अन्तर्राष्ट्रिय उडान तर्फ ७४ प्रतिशत सिट क्षमता घट्न गएको छ भने यसबाट करिब ८९ अर्ब यु.एस.डलर बराबरको राजश्व वायुसेवाले गुमाएका छन् । त्यस्तै एशिया प्रशान्त क्षेत्रमै आन्तरिक उडानतर्फ ३५ प्रतिशत सिट क्षमता घट्न गई कुल ३९ अर्ब यु.एस.डलर बराबरको राजश्व गुमेको देखिन्छ ।
- » नेपालको सन्दर्भमा उल्लेख गर्दा सन् २०१९ मा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रिय उडान तर्फ कुल ४१,३८,४८२ यात्रु आवागमन गरेकोमा सन् २०२० को नोभेम्बर सम्ममा यो संख्या १०,३९,३२२ रहेको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा करिब ७२ प्रतिशत न्यून रहेको छ । त्यसै गरी आन्तरिक उडान तर्फ सन् २०१९ मा ३१,८८,४७९ यात्रुहरूको आवागमन भएकोमा सन् २०२० को नोभेम्बर सम्ममा यो संख्या १०,३०,२९६ मात्र रहेको छ जुन कि गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ६४.७३ प्रतिशतले न्यून रहेको छ । कोभिड-१९ को प्रकोपका कारण नेपाल लगायत विभिन्न मुलुकहरूले मार्च २०२० देखि लक डाउन तथा यात्रा प्रतिबन्ध लगाएपछि यस वर्ष मार्च देखि नोभेम्बर सम्मको हवाई यात्रु आवागमन अवस्था हेर्दा सन् २०१९ को सोही अवधिको तुलनामा अन्तर्राष्ट्रिय उडान तर्फ ८६ प्रतिशत र आन्तरिक तर्फ ७३ प्रतिशत हवाई यात्रु घटेको देखिन्छ ।

- » कोभिड-१९ को प्रभावले नेपाली वायुसेवाहरूले नेपाल वायुसेवा निगमको करिब रु ५ अर्ब, आन्तरिक तर्फका वायुसेवा कम्पनीहरूले करिब रु १० अर्ब ६२ करोड र हिमालय एयरलाइन्सले करिब रु २ अर्ब बराबरको आम्दानी गुमाएको उल्लेखित वायुसेवाहरूको तथ्यांक रहेको छ । प्राधिकरणको यस वर्ष मार्च २०२० देखि नोवेम्बर सम्मको आम्दानीको अवस्था हेर्दा यो गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा करी ८० प्रतिशत अर्थात् ५ अर्ब ६९ करोडले घटेको देखिन्छ ।

विमानस्थल पूर्वाधार विकास तर्फ:

राष्ट्रिय गौरवको आयोजना

- » राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको भौतिक पूर्वाधार निर्माणको कार्य करिब सम्पन्न भएको छ । जनवरी २०१७ मा २५ प्रतिशत मात्र कार्य सम्पन्न भई निर्माण कार्यमा गतिरोध उत्पन्न भई एशियाली विकास बैंकले लगानीबाट हात फिकेकोमा अहिले निर्माण कार्य ९३ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने एशियाली विकास बैंक पनि पुनः यस आयोजनामा सहभागी भइसकेको छ । संचार तथा उड्डयन सहाय उपकरणहरूको जडानका लागि जिम्मेवारी पाएको थाइलेण्डको एरोथाई कम्पनीले कोभिड-१९ को कारण थाइलेण्ड सरकारबाट लगाइएको यात्रा प्रतिबन्धको कारण देखाई आफ्ना प्राविधिक जनशक्ति नपठाउँदा उपकरणहरू साइटमा आइसकेको भए पनि जडान कार्य हुन सकिरहेको छैन । विमानस्थलको निर्माण कार्य सम्पन्न भई हस्तान्तरण हुनासाथ विमानस्थल संचालन का लागि गर्नुपर्ने विमानस्थल प्रमाणीकरण, यन्त्र उपकरणको क्यालिब्रेसन गरी यथाशिघ्र संचालनमा ल्याउने तयारी भइरहेको छ ।
- » निर्धारित समय भन्दा अगावै सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ अत्यन्त संतोषजनक रूपमा अगाडि बढेको पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य समेत कोभिड-१९ को कारण प्रभावित भएकोछ, गौतम बुद्ध र पोखरा

अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल दुवै आयोजनामा अधिकांश दक्ष जनशक्ति विदेशी भएकाले कोभिड-१९ को कारण सम्बन्धित मुलुकले आफ्ना नागरिकलाई विदेश यात्रामा रोक लगाएको कारण काममा सुस्तता आएको हो । तर पनि पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थललाई निर्धारित समय भित्रै सम्पन्न गर्ने गरी कार्य भइरहेको छ ।

- » निजगढ अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माणको लागि नेपाल लगानी बोर्ड मार्फत सार्वजनिक-निजी सहभागिताका मोडेलमा स्वीट्जरल्याण्डको ज्युरिच एयरपोर्ट इन्टरनेशनल छनौट भई विमानस्थल निर्माणको लागि अधि बढाइएको प्रकृया समेत कानूनी अडचन तथा कोभिड-१९ को प्रतिकुल परिस्थितीका कारण अधि बढ्न सकेको छैन । हाल पहिलो चरणको विमानस्थल निर्माण कार्य अगाडी बढाउन विमानस्थल क्षेत्रको दक्षिण तर्फ करिब १९०० हेक्टरमा रहेका रुख विरुवा कटान गर्न श्री बन तथा बातावरण मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएकोमा डिभिजन वन कार्यालय, बारा बाट केही रुख विरुवाको लगत तयार गरी टाँचा लगाउने कार्य सम्पन्न भैसकेको र बाँकी कार्यको लागि EOI जारी भएको । विमानस्थल क्षेत्रमा पर्ने कुल ११० विगाहा निजी जग्गा मध्ये ६७ विगाहा जग्गा अधिग्रहण भइसकेको । उक्त विमानस्थल क्षेत्रको करिब ६५ कि.मी. तारवार लगाउने तथा २५६० मिटर नदी नियन्त्रणको लागि Embankment wall लगाउने कार्य समेत सम्पन्न भएको र बाँकी कार्य चालु रहेको । निजगढ अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको Updated Master Plan तयार गर्न यहि पुष २, २०७७ (17 December 2020) मा प्राधिकरण र CG -INFRATA-BDA JV in association with Joshi Associates, Nepal बीच सम्झौता सम्पन्न भएको छ । साथै टाँगिया बस्ती व्यवस्थापनको लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका सह-सचिवको संयोजकत्वमा एक कमिटी गठन भई हालै प्रतिवेदन पेश भएको ।

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल

- » एशियाली विकास बैंकको सहयोगमा निर्माण गरिएको सन् २०१० को गुरुयोजना बमोजिम त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सिमित क्षेत्रफललाई अधिकतम उपयोग गरी विमानस्थलको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिई क्षमता विस्तारका कार्यहरू अघि बढाइएको छ । विमानस्थलको उत्तरतर्फ End-to-end Taxiway को निर्माण र वायुयान विसान क्षेत्र विस्तारको लागि अन्तर्राष्ट्रिय टेण्डरको माध्यमबाट ३ वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी कार्य प्रारम्भ गरिएको छ । त्यस्तै एशियाली विकास बैंकको ऋण सहयोगमा विमानस्थलको दक्षिण तर्फ करिब १२०० मिटर लम्बाइको End-to-end Taxiway को निर्माण र पूर्वतर्फ अन्तर्राष्ट्रिय वायुयानका लागि ह्यांगर निर्माणस्थल र एप्रोन निर्माणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय टेण्डर आव्हान गरिएकोछ । यसबाट त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको धावनमार्गको क्षमता करिब १५ प्रतिशतसम्म बढ्न सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
- » सन् १९७५ मा निर्माण भएको त्रिभुवन विमानस्थलको धावनमार्गको पुनरुद्धार (Rehabilitation) गर्ने कार्य र धावनमार्गमा सेन्टरलाइन लाइट राख्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । त्रिभुवन विमानस्थलको दक्षिण तर्फ २ वटा ठूला वाइडबडी वायुयान विसान क्षमताको एप्रोन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । यसै वर्ष त्रिभुवन विमानस्थलका धावनमार्गको लम्बाई दक्षिण तर्फ ३०० मिटर बढाई Runway End Safety Area (RESA) बनाइएको छ भने पुरानो एप्रोच लाइट प्रणालीलाई आधुनिक एप्रोच लाइट प्रणालीबाट विस्थापित गरिएको छ ।
- » त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनलमा नयाँ Departure Sterile Hall निर्माण सम्पन्न भै संचालनमा ल्याइएको छ र पुरानो Departure Sterile Hall को ढाँचालाई हटाई एप्रोन विस्तार गरिएको छ । हाल संचालनमा ल्याइएको Departure Sterile Hall ले त्रिभुवन विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय यात्रु चापलाई धान्न नसक्ने भएकोले यसको

विस्तारको कार्य पनि अघि बढाइएको छ । त्यसै गरी आन्तरिक टर्मिनल भवनको प्रस्थान कक्षलाई विस्तार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । यति गर्दा गर्दै पनि त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको यात्रु बृद्धिदरलाई दृष्टिगत गर्दा मौजुदा अन्तर्राष्ट्रिय र आन्तरिक टर्मिनल भवन साँघुरो भैसकेको र सन् २०१५ को भूकम्पबाट संरचनामा समेत असर परेकोले सन् २०१६ को पछिल्लो गुरुयोजना बमोजिम नयाँ आधुनिक टर्मिनल भवनहरू निर्माण गर्न उक्त गुरुयोजनालाई पुनरावलोकन गर्ने कार्य भैरहेको छ ।

- » त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रिय यात्रु चेक-इन क्षेत्रमा In-line baggage screening system जडान गरी संचालनमा ल्याइएको छ ।
- » त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थललाई बुटिक विमानस्थलका रूपमा विकास गर्न विभिन्न अल्पकालिन कार्यक्रमहरू (जस्तै: रंगरोगन, आन्तरिक मौलिकता झल्कने सजावटका कार्य, बगैँचा निर्माण कार्य आदि) सम्पन्न भएको छ । दीर्घकालिन कार्यहरू जस्तै टर्मिनल भवनको बाहिर Canopy Structure बनाउने, आन्तरिक टर्मिनल भवनको प्रस्थान कक्षलाई सुधार गर्ने तथा अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनल भवनको प्रस्थान कक्षलाई सुधार गर्ने कार्यहरू प्रकृत्यामा रहेका छन् ।

ठूला आन्तरिक विमानस्थल

- » ठूला आन्तरिक विमानस्थलहरूको गुरुयोजना बनाई योजनाबद्ध रूपमा विकास तथा विस्तार गर्ने नीति लिइएको छ । सोही अनुरूप चन्द्रगढी, विराटनगर, राजविराज, नेपालगंज तथा धनगढी विमानस्थलहरूको गुरुयोजना तयार गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- » देश सघियतामा गएको परिप्रेक्ष्यमा प्रादेशिक रूपमा महत्वपूर्ण ठूला आन्तरिक विमानस्थलहरूलाई प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा संघीय सरकारको संयुक्त साभेदारीमा विकास तथा विस्तार गर्ने नीति लिइएको छ । सोही बमोजिम मिति २०७७।०६।१९ गतेको दिन

विराटनगर विमानस्थलको विकास र विस्तार गरी अन्तराष्ट्रियस्तरको विमानस्थलमा सतरोन्नति गर्नका लागि प्रदेश नं. १ सरकारले ४०%, विराटनगर महानगरपालिकाले १०%, र संघीय सरकारका तर्फबाट ५०% आर्थिक साभेदारी गर्ने गरी समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भएको छ। कर्णाली प्रदेशको राजधानी सुर्खेतमा अवस्थित सुर्खे विमानस्थलको विकास र विस्तार गर्नका लागि कर्णाली प्रदेशले ५०% र संघीय सरकारका तर्फबाट ५०% आर्थिक साभेदारी गर्ने गरी समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर भएको छ।

- » मध्य पश्चिम र सुदुर पश्चिम क्षेत्रको आन्तरिक हव विमानस्थलको रूपमा रहेको नेपालगंज विमानस्थलमा ६ वटा आन्तरिक वायुयान विसान क्षमताको एप्रोन विस्तार कार्य सम्पन्न भै मिति २०७७ मंसिर १६ बाट संचालनमा आएको छ। उक्त एप्रोन ६ वटा A-320 विमानलाई Push back operation गर्न सकिने गरी निर्माण गरिएको छ। त्यसै गरी उक्त विमानस्थलको मौजुदा १५०० मिटरको धावनमार्गको लम्बाई थप २०० मिटर बढाउने कार्य जारी रहेको छ। कैलास मानसरोवार जाने भारतीय पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी उक्त विमानस्थलबाट नयाँदिल्लीमा उडान गर्ने योजना हवाई रुटको टुंगो नलाग्दा हाल स्थगित रहेको छ। तर भविष्यमा भारतीय शहरहरूबाट क्षेत्रीय स्तरमा हुन सक्ने अन्तराष्ट्रिय उडानलाई दृष्टिगत गरी उक्त विमानस्थलको चरणबद्ध विकास गर्नु आवश्यक रहेको छ।
- » धनगढी, भरतपुर र चन्द्रगढी विमानस्थलमा धावनमार्ग, ट्याक्सीमार्ग र एप्रोन कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। जनकपुर विमानस्थलमा अत्याधुनिक Steel Structure प्रविधिबाट निर्मित टर्मिनल टावर भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई २३ मंसिर, २०७७ मा उद्घाटन भई सञ्चालनमा आइसकेको छ। महेन्द्रनगर विमानस्थलमा स्थानीय नगर पालिकाहरू तथा प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी विमानस्थल विस्तार

तथा पूर्वाधार विकास गर्न गुरुयोजना तयार गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

साना आन्तरिक विमानस्थलहरू

- » सुदुर पश्चिम प्रदेशका बर्भांग, डोटी, साँफेबगर र बैतडी विमानस्थलको धावनमार्ग एप्रोन तथा ट्याक्सी मार्ग कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भई १७ असोज, २०७७ मा परिक्षण उडान गरि विमानस्थल सञ्चालनमा आइसकेको। प्रदेश राजधानीमा अवस्थित ठूला विमानस्थलबाट त्यस क्षेत्रका पहाडि जिल्लाहरूमा अवस्थित साना विमानस्थलहरूमा नियमित हवाई सेवा संचालन गर्ने नीति अन्तर्गत हाल सुदुर पश्चिम क्षेत्रको राजधानी धनगढीमा अवस्थित धनगढी विमानस्थलबाट बाजुरा, बर्भांग, साँफेबगर, डोटी र बैतडी विमानस्थलमा नियमित हवाई सेवा संचालन भएको छ ।
- » लुक्ला र सिमिकोटमा बढ्दो पर्यटकीय गतिविधीका कारण हेलिकप्टर उडानको चापलाई दृष्टिगत गरी ठूला हेलिप्याडहरूको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- » रामेछाप विमानस्थलमा तत्कालका लागि उडान संचालन सहज बनाउन केही पूर्वाधार सुधार कार्य गरिएका छन्, उक्त विमानस्थलको भविष्यको सम्भाव्यतालाई दृष्टिगत गरी गुरुयोजना बनाई विकास तथा विस्तार गर्ने कार्य अघि बढाइएको छ ।
- » बिभिन्न विमानस्थलहरूमा चेलिङ्ग फेन्स, ड्रेनेज, टेवापर्खाल, पहुचमार्ग जस्ता बिबिध कार्यहरू समेत सम्पन्न गरिएको छ ।

उडान सुरक्षा

- » हामीले केही महिना अघि Aviation Safety Report-2020 जारी गरेका छौं । उक्त रिपोर्टबाट नेपालको उडान सुरक्षा अवस्था निरन्तर सुधारोन्मुख रहेको देखाएको छ । उक्त रिपोर्टबाट विगत १० वर्षको अवधिमा नियमित उडानमा रहेका नेपाली दर्ताका वायुयान तर्फ उडान सुरक्षा अवस्था

सुधारोन्मुख रहेको देखिएको छ ।

- » प्राधिकरणले State Safety Programme तर्जुमा गरी सो को चरणबद्ध कार्यान्वयन अन्तर्गत पहिलो चरणको कार्य सम्पन्न गरेको छ । सेवा प्रदायक संस्थाको Safety Management System को अडिट गर्न अडिटरहरू तयार गरी अहिले नियमित तथा हेलिकप्टर सबै वायुसेवा कम्पनीको Safety Management System को पहिलो चरणको अडिट सम्पन्न भएको छ ।
- » ICAO को Global Aviation Safety Plan (GASP) बमोजिम नेपालले Nepal Aviation Safety Plan 2018 to 2022 (NASP) तयार गरी लागू गरेको छ । हालै ICAO बाट Asia Pacific Regional Aviation Safety Plan (AP-RASP) 2020 - 2022 जारी गरिएको सन्दर्भमा उक्त Regional Plan बमोजिम तादात्म्य बनाउन नेपालले पनि NASP लाई परिमार्जन गरिरहेको छ ।

हवाई सुरक्षा

- » ICAO बाट १६-२५ अक्टुबर २०१९ मा नेपालको हवाई सुरक्षा अडिटबाट औल्याइएका सुझावहरूलाई विभिन्न निकायहरूको समन्वयमा कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- » नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३ तथा ICAO Annex 17 को प्रावधानहरू तथा अन्य आवश्यक विषयबस्तुलाई समावेश गरी राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन सुरक्षा कार्यक्रम National Civil Aviation Security Program (NCASP) लाई आवश्यक परिमार्जन गरिएको छ र Aviation Security Quality Control Programme लागू गरिएको छ ।
- » ICAO को हवाई सुरक्षा विज्ञहरूको संलग्नतामा गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको हवाई सुरक्षाको प्रारम्भिक सर्भेक्षण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

एयर नेभिगेसन प्रणाली

- » ICAO Asia Pacific Regional Seamless ATM Plan अन्तर्गत Performance Based Navigation (PBN) लागू गर्न नेपालले PBN Implementation Plan तयार गरी क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गरिरहेको छ। काठमाण्डौ लगायत विराटनगर, धनगढी, चन्द्रगढी तथा जनकपुर गरी ५ वटा विमानस्थलहरूमा भूउपग्रहमा आधारित अवतरण प्रणाली RNP Procedure लागू भइसकेको छ भने राजविराज विमानस्थलमा उक्त Procedure प्रकाशित भई लागू हुने क्रममा रहेको छ। त्यसैगरी भरतपुर, नेपालगंज तथा ताप्लेजुङ्ग विमानस्थलमा RNP Procedure तयार गर्ने कार्य भईरहेको र यसै आ.व. भित्र लागू गरिने कार्यक्रम रहेको छ भने तुम्लिङ्गटार तथा सुर्खेत विमानस्थलमा पनि RNP Procedure को सम्भाव्यता अध्ययन प्रारम्भ भई आगामी आ.व. भित्र लागू गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। यसबाट न्यून भिजिविलिटीमा समेत उडान हुने तथा हवाई सेवा थप सुरक्षित तथा भरपर्दो हुनेछ।
- » नेपालको सम्पूर्ण हवाई क्षेत्रमा एयर ट्राफिक निगरानी प्रणालीको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्य सहित काठमाण्डौ, भैरहवा, नेपालगंज र धनगढीमा ADS-B जडान कार्य गत आ.व. मा सम्पन्न भईसकेको छ। यसको अझ प्रभावकारी उपयोग गर्न सकिने संभावनालाई मध्यनजर राख्दै प्राधिकरणले आगामी आ.व. मा सो संबन्धी थप आवश्यक उपकरणहरू जडान गरी गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा ADS-B लाई पूर्ण क्षमतामा उपयोग गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।
- » नेपाल र भारतले हाल विद्यमान भैरहवा हुँदै बाहिरिने एकतर्फी हवाई मार्ग B345 लाई दुईतर्फी बनाउन अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठनको एशिया प्रशान्त क्षेत्रीय कार्यालयमा संयुक्त रूपमा अनुरोध गरेकोमा उक्त कार्यालयले दुवै मुलुकलाई आ-आफ्नो Aeronautical Information Publication (AIP) मा उक्त हवाई मार्ग प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन सुझाव दिए अनुरूप सो को प्रकाशनका लागि

भारतसंग समन्वय भइरहेको छ ।

- » त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा Localizer/Terminal DME को जडान कार्य भइरहेको र Localizer Procedure आगामी आ.व. भित्र निर्माण गरी प्रकाशन तथा संचालनमा आउने छ । यसबाट ठूला वायुयानहरू अवतरणका लागि भरपर्दो lateral guidance सुविधा उपलब्ध हुनेछ ।
- » धनगढी विमानस्थलमा VOR/DME उपकरण जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ, भने तथा चन्द्रगढी विमानस्थलमा सो उपकरण जडान कार्य भइरहेको छ, यसबाट ति विमानस्थलहरूमा वायुयान उडान अवतरणका लागि दिशानिर्देश गर्ने भरपर्दो नेभिगेसन प्रणाली उपलब्ध हुनेछ । यसपछि नेपालमा VOR/DME जडान भएका विमानस्थलहरूको संख्या ७ पुग्नेछ ।
- » विद्यमान आन्तरिक हवाई मार्ग (Domestic ATS Route) हरूलाई प्रतिस्थापन गर्ने गरी भूउपग्रहमा आधारित RNP 2 रुट डिजाइन कार्य सम्पन्न भइसकेको साथै तराईका विमानस्थलहरूलाई त्रि.अ.वि. लगायत एक आपसमा जोड्ने गरी RNP 2 रुट डिजाइन कार्य सम्पन्न भइ स्वीकृतिको प्रकृत्यामा रहेको छ । यसै आ.व. मा ती रुटहरू लागू हुने र यसले हवाई उडान सुरक्षामा थप टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
- » ICAO को बेइजिङ्ग अवस्थित Regional Sub Office को सहयोगमा गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको यान्त्रिक उडान विधिहरू निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । सो को चार्टिङ्ग म्यापिङ्ग कार्य यस प्राधिकरणबाट सम्पन्न भइसकेको र उक्त यान्त्रिक उडान विधिहरूलाई सुरक्षित र प्रभावकारी ढङ्गबाट लागू गर्ने सम्बन्धमा भारतीय पक्षसंग समन्वय भइरहेको छ ।
- » CNS/ATM क्षेत्रमा ICAO को मापदण्ड अनुसार समय सापेक्ष सुधारका लागि प्राधिकरणको पाँचवर्षे CNS/ATM Plan निर्माण गरी यसै आ.व. देखि लागू गरिने कार्यक्रम रहेको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय सहभागिता तथा सहकार्य

- » European Aviation Safety Agency (EASA) ले यही १९ देखि २० सेप्टेम्बर २०१९ मा मोण्टेनेग्रोमा आयोजना गरेको 7th International Cooperation Forum (ICF 7) मा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणका महानिर्देशक तथा EASA प्रमुख बीच भएको सहमति बमोजिम प्राधिकरण र EASA बीच उडान सुरक्षाको क्षेत्रमा सहकार्य गर्न हस्ताक्षर गर्ने सहमती भए बमोजिम EASA बाट प्राप्त समझदारीपत्रको मस्यौदालाई नेपाल सरकारको स्वीकृतीको पश्चात महानिर्देशकबाट हस्ताक्षर गरी पठाइएको छ ।
- » उडान सुरक्षा सुदृढीकरणका लागि उडान सुरक्षा सम्बन्धी नियमहरू तथा सोको कार्यान्वयनमा एकरूपता ल्याउन क्षेत्रीय सहकार्यको अवधारणा अनुरूप ICAO द्वारा दक्षिण एशिया क्षेत्रमा स्थापना भएको COSCAP-South Asia कार्यक्रमको नेपालले अहिले अध्यक्षता गरिरहेको छ । यस संस्थाले प्राविधिक मिसन मार्फत उडान सुरक्षा सुपरिवेक्षणको क्षेत्रमा सघाउ पुऱ्याइरहेको छ भने उडान सुरक्षा नियमन तर्फ संलग्न जनशक्तिलाई तालिम प्रदान गरी सदस्य राष्ट्रको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा सहयोग गरिरहेको छ । उक्त कार्यक्रममा दक्षिण एशियाका ७ वटा मुलुकहरू नेपाल, भारत, पाकिस्तान, बंगलादेश, भुटान, श्रीलंका, मालदिभ्स र अफगानिस्तानका नागरिक उड्डयन महानिर्देशक सम्मिलित Steering Committee रहेको र यस कार्यक्रमलाई इकाओ, FAA, EASA, BOEING, AIRBUS, DGAC France आदिको समेत सहयोग रहेको छ ।
- » कोभिड-१९ को सन्दर्भमा ICAO, EASA, ACI, CANSO आदि संस्थासँग Virtual Platform मार्फत बैठक, सेमिनार तथा छलफल कार्यक्रमहरूमा प्राधिकरणबाट सक्रिय सहभागिता जनाइएको छ ।
- » COVID 19 को सन्दर्भमा हवाई सेवा संचालनमा अपनाउनुपर्ने सावधानी तथा हवाई सेवा सुरक्षित रूपमा पुनः संचालनका लागि का

लागि ICAO ले सदस्य राष्ट्रहरूसँग निरन्तर सहकार्य एवम सम्बाद गर्दै विविध Safety Protocol तथा Guidance Materials जारी गरेको छ, सोही बमोजिम प्राधिकरणले पनि वायुसेवा कम्पनी, विमानस्थल संचालन, हवाई सुरक्षा तथा एयर ट्राफिक सेवाका क्षेत्रमा Guidance Materials जारी गरेको छ ।

- » प्राधिकरणका महानिर्देशक ICAO Asia Pacific COVID-19 Contingency and Recovery Planning Group (ACCRPG) को सदस्यको रूपमा ICAO को Asia Pacific Office सँग निकट सम्पर्कमा रही कार्य भइरहेकोछ ।
- » अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठनले Aviation Safety Risk Management related to COVID-19 for Civil Aviation Authorities अन्तर्गत नेपाललाई छनौट गरी निःशुल्क Implementation Package (iPacks) उपलब्ध गराएको छ । यस अन्तर्गत सदस्य राष्ट्रको हवाई सेवालाई पुनःसंचालन, पुनरुद्धार तथा उत्थानको प्रयासमा guidance material, training, tools, expert assistance and procurement assistance को माध्यमबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ ।

आर्थिक पक्ष

- » प्राधिकरणले वार्षिक रूपमा सम्पन्न गराउनु पर्ने कर लेखापरीक्षण, आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा अन्तिम लेखापरीक्षण समय सीमा भित्रै सम्पन्न हुँदै आईरहेको छ । नेपाल वित्तिय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुरूप तयार गरिएको आ.व. २०७४/७५ को वित्तिय विवरणहरू महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्रमाणिकरण भैसकेमा आ.व. २०७५/७६ को वित्तिय विवरण पनि NFRS बमोजिम तयार गरि प्रमाणिकरणको लागि महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेश गरिएको छ । आ.व. २०७५/७६ को कर लेखा परीक्षण सम्पन्न भैसकेको छ । ठुला करदाता कार्यलयले वार्षिक रूपमा गर्ने पूर्ण करलेखापरिक्षण आ.व. २०७३/०७४ को र श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट हुने आ.व. २०७६/७७ को अन्तिम

लेखापरीक्षण चालु रहेको छ । विगतमा प्राधिकरणको आन्तरिक लेखापरीक्षण परामर्शदातृ मार्फत गराईदै आएकोमा आ.व. २०७६/७७ को आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य प्राधिकरणको आफ्नै जनशक्तिबाट भईरहेको छ, यसबाट आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली समेत थप प्रभावकारी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

- » प्राधिकरणको स्थापनाकालदेखि लेखा परीक्षणबाट औल्याइएका बेरुजुहरू सम्परीक्षणको माध्यमद्वारा नियमित/फछ्यौट गर्ने कार्य प्रयोजनार्थ बेरुजु लगत तयारी, वर्गिकरण र अद्यावधिक गर्दै असुली तर्फको कार्य सक्रियताका साथ सम्पादन हुँदै आएको छ । आवश्यक निर्देशिका तथा मापदण्डहरूको तर्जुमाको साथै सञ्चालक समितिद्वारा गठित आर्थिक तथा लेखा परीक्षण समितिलाई थप सक्रिय बनाई वेरुजु फछ्यौट गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- » प्राधिकरण स्थापना हुँदा सम्पत्ति हस्तान्तरणमा भएको गणितीय त्रुटीबाट शेयर तथा ऋण लगानी विवरणमा देखिएको फरकको हिसाव मिलानको लागि संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय मार्फत मन्त्रीपरिषद्मा प्रस्ताव पेश भैइसकेको छ । मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृति प्रदान भई आएपछि सालबसाली प्राधिकरणको अन्तिम लेखा परीक्षणबाट औल्याइएको सैद्धान्तिक तर्फको बेरुजुमा उल्लेखनीय प्रगति हुन जानेछ । आर्थिक कारोवारलाई थप व्यवस्थित गर्न अधिल्लो वर्षबाट Online Billing System, Central Accounting System तथा Central Payroll System लागु गरिएकोमा यस वर्ष देखि Central Revenue Collection र उपत्यका स्थित कार्यालयहरूको Central Payment System समेत प्रारम्भ गरिएको छ । सेवाग्राहीहरूले प्राधिकरणलाई तिर्न वुभाउनु पर्ने रु १०,००,०००। सम्मको भुक्तानी Connect IPS मार्फत भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- » नेपाल सरकारबाट कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि स्थापित कोषमा प्राधिकरणले रु एक करोड योगदान गरेको छ ।

प्राधिकरणको आय तथा व्ययको अवस्था:

- » आ.व. २०७६/७७ का लागि प्राधिकरणको आय विमानस्थल विकास शुल्क बाहेक रु. ८ अर्ब ३३ करोड १३ लाख प्रक्षेपण गरिएकोमा यथार्थमा रु. २ अर्ब ६२ करोड ८२ लाख अर्थात ३१.५५ प्रतिशतले घट्न गई रु. ५ अर्ब ७० करोड ३१ लाख आम्दानी भएको छ। त्यसैगरी विमानस्थल विकास शुल्क तर्फ रु. २ अर्ब २१ करोड २८ लाख प्रक्षेपण गरिएकोमा यथार्थमा रु. १ अर्ब ३७ करोड २२ लाख अर्थात ६२.०१ प्रतिशतले घट्न गई रु. ८४ करोड ६ लाख आम्दानी भएको छ। जसको मुख्य कारण कोभिड-१९ को प्रभावले गर्दा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय उडान तथा यात्रुमा कमि आएकोले आयमा पनि उल्लेखनिय रूपमा कमी भएको छ।
- » आ.व. २०७६/७७ मा प्राधिकरणको पूँजिगत खर्च तर्फ रु. ३४ अर्ब ४ करोड ३७ लाख र कार्य संचालन खर्च तर्फ रु. ४ अर्ब १८ करोड ८४ लाख गरी जम्मा रु. ३८ अर्ब २३ करोड ११ लाख व्यय अनुमान गरिएकोमा पूँजिगत खर्च १५ अर्ब ४१ करोड २९ लाख र कार्य संचालन खर्च रु. २ अर्ब ९५ करोड ५४ लाख गरी जम्मा रु. १८ अर्ब ३६ लाख ८३ करोड खर्च भएको छ।
- » चालु आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लागि पूँजिगत खर्च तर्फ रु २८ अर्ब ९२ करोड २७ लाख तथा कार्य संचालन तर्फ रु ३ अर्ब ६६ करोड ६६ लाख गरी जम्मा रु ३२ अर्ब ५८ करोड ९३ लाख छुट्याईएको छ। यस अतिरिक्त नेपाल सरकारलाई आयकर, प्रशासकिय पुनरावलोकन र पुनरावेदनको लागि रु. ७५ करोड, खुद मू.अ.कर वापत रु. ३ अर्ब १३ करोड ९९ लाख, कर्मचारी पेन्शन तथा अन्य भुक्तानीको लागि १५ करोड १० लाख, कर्मचारी बोनसको लागि ७८ करोड ९७ लाख र स्थीर सम्पत्ति प्रतिस्थापनको लागि रु. १ अर्ब ४९ करोड २९ लाख विनियोजन गरिएको छ।

- » चालु आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को श्रोत तर्फ आम्दानी रु २ अर्ब ३ करोड ७१ लाख, विमानस्थल विकास शुल्क रु ६० करोड २२ लाख एवं ऋण, शेयर तथा अनुदानबाट रु २२ अर्ब ५३ करोड ७३ लाख गरी जम्मा रु २५ अर्ब १७ करोड ६६ लाख हुने अनुमान गरिएको छ। आ.ब. २०७७/७८ मा प्राधिकरणको बजेट ३९ अर्ब ५५ करोड ४४ लाख भएकोमा बाँकी बजेट प्राधिकरणको बचतमा रहेको बैंक मौज्जातबाट परिपूर्ति गरिनेछ।
- » प्राधिकरणले स्थापना पछि पहिलो पटक आ.ब. २०६८/६९ मा खुद संचित नाफा आर्जन गरेकोमा त्यस पछिका वर्षहरूमा पनि निरन्तर रूपमा कार्य सञ्चालन नाफा आर्जन गरिरहेको छ। जस अनुसार आ.ब. २०७४/७५ सम्मको नेपाल सरकारलाई बुझाउने लाभांश वापतको रकम कट्टा गरेपछिको कुल संचित नाफा रु. १२ अर्ब ८५ करोड ६१ लाख रहेको देखिन्छ। संचित नाफाको आधारमा म.ले.प.बाट प्रमाणित आ.ब.२०७४/७५ सम्मको वित्तीय विवरण बमोजिम नेपाल सरकारलाई बुझाउनु पर्ने शेयर लगानीको लागि लाभांश, ऋणको सांवा र ब्याज समयसिमा भित्र भुक्तानी गरिएको छ।
- » बोनस ऐन अनुसार कर्मचारीहरूलाई बोनस वितरण गर्ने सहमतिका लागि अनुरोध गरी पठाईएकोमा नेपाल सरकारबाट सहमति प्राप्त भई नआएको सम्बन्धमा कर्मचारीहरूबाट दायर भएको मुद्दा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट फैसला भईसकेको सन्दर्भमा सोको पूर्णपाठ प्राप्त भएपछि सोही बमोजिम कार्यान्वयन प्रकृया अगाडि बढाईने छ।

जनशक्ति विकास:

- » प्राधिकरणको कुल दरबन्दी ११२२ रहेकोमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूसको संख्या ८१९ जना रहेको छ। गत आ.ब.२०७६/७७ मा खुला प्रतियोगिता तर्फ १४०, आन्तरिक प्रतियोगिता तर्फ २२ र कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन बढुवाका लागि ११८ गरी जम्मा २८० पदका लागि विज्ञापन गरिएकोमा खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगिता तर्फ लोक सेवा आयोगबाट लिखित परीक्षा संचालन भई नतिजा प्रकाशन हुन बाँकि रहेको छ भने कार्य

क्षमता मुल्याङ्कनबाट ८८ जना अधिकृत स्तर र ८ जना सहायक स्तर गरी जम्मा ९६ जना कर्मचारीहरूलाईको पदोन्नति भएको छ । आ.ब. २०७७/७८ का लागि खुला प्रतियोगिता तर्फ १०४, आन्तरिक प्रतियोगिता तर्फ २९ र कार्य क्षमता मुल्यांकन बढुवाका लागि १०७ गरी जम्मा २४० पदमा पदपूर्तिका लागि नियमानुसार प्रतिशत निर्धारण गरी श्री लोकसेवा आयोगको सहमति प्राप्त गर्ने प्रक्रियामा रहेको छ ।

- » विगत एक वर्षको अवधिमा उमेरको हदका कारणले अनिवार्य अवकाश हुने ३३ जना, मृत्युका भएका २ जना र राजिनामाद्वारा अवकाश भएका ४ जना गरी ३९ जना कर्मचारीहरू सेवा निवृत्त भएका छन् ।
- » **नागरिक उड्डयन प्रशिक्षण प्रतिष्ठान** प्राधिकरणको जनशक्ति विकासको एक प्रमुख श्रोत हो । यसले ICAO को Train-Air Plus को Full Membership प्राप्त गरेको छ । यस प्रतिष्ठानबाट सञ्चालित हुने तालिममा विदेशी प्रशिक्षार्थीहरूलाई समेत सहभागी गराई नागरिक उड्डयनको इतिहासमा यस संस्थाले नयाँ कदमको शुरुवात गरेको छ । विदेशी प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम दिने सन्दर्भमा गत वर्ष कुवेतको एक समूहलाई STP (Standard Training Package) तालिम र भुटानका दुई समूहलाई Aviation Security Screener तालिम, एक समूहलाई फायर फाइटिङ्ग तालिम प्रदान गरेको छ । CISCO Certified Network Associate (CCNA) तालिम सम्पन्न गरिएको छ ।
- » ATS तर्फ Basic ATS Course को Aerodrome Control Service को ICAO Train Air Plus को Methodology को प्रयोग गरी प्रशिक्षक तथा प्रशिक्षार्थीहरूको लागि Competency Based Training Material र Simulation Guide तयार गरिएको छ । Competency Based Training Material र Simulation Guide प्रयोग गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डलाई पालना गर्दै हाल Basic AAA-008 तालिम र Basic Aerodrome Rescue and Fire Fighting- 011 तालिम संचालन भैरहेका छन् ।
- » यसका अतिरिक्त प्रतिष्ठानले भन्सारतर्फका कर्मचारीहरूलाई X-ray

Baggage Screening Training, विमानस्थल सुरक्षामा खटिएका प्रहरी कर्मचारीहरूलाई X-ray Baggage Screening Training, विभिन्न विमानस्थलहरूमा स्थलगत हवाई सुरक्षा, उडान सुरक्षा, फ्लाइट डिस्प्याचर, सेफ्टी म्यानेजमेण्ट, सि.एन.एस.सम्बन्धी विभिन्न तालिमहरू र विभिन्न समूहका रिफ्रेसर लगायतका तालिमहरू समेत नियमित रूपमा सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

नागरिक उड्डयनको संस्थागत सुधार

- » नागरिक उड्डयनको विश्वव्यापी मान्यता तथा अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठनबाट सम्पन्न उडान सुरक्षा अडिटमा औल्याइएको प्राधिकरणको संस्थागत सुधारलाई दृष्टिगत गरी नेपाल सरकारले प्राधिकरणले हाल सम्पादन गर्दै आएको नियमनकारी कार्य तथा सेवा प्रवाह गर्ने कार्यलाई दुई छुट्टा छुट्टै संस्था मार्फत गर्ने गरी नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विधेयक, २०७६ र नेपाल हवाई सेवा प्राधिकरण विधेयक, २०७६ हाल संसदमा पेश भइसकेको छ । वि.सं. २०५५ सालमा तत्कालिन हवाई विभागलाई एक स्वायत्त नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणमा रुपान्तरण गर्दा प्राधिकरणमा कर्मचारीहरूलाई आकर्षित गर्न कर्मचारी नियमावली मार्फत निजामती सेवा भन्दा थप केही सुविधाहरू उपलब्ध गराएको थियो भने केही प्राविधिक सेवा समुहको कार्य प्रकृति र अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन मुताविक उपलब्ध गराइएको सेवा सुविधालाई लिएर यदाकदा प्रश्न उठाउने गरिन्छ, यो उचित होइन । प्राधिकरण पुनः नयाँ संरचनामा जान लागेको र माथि उल्लेख गरिएका दुवै विधेयक मन्त्रपरिषदबाट स्वकृत गर्ने क्रममा तत्कालिन श्रीमान सचिवज्यूबाट कर्मचारीको सेवा सुविधामा विशेष ध्यान दिन सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको निर्देशन रहेको भन्ने जानकारी गराइएको व्यहोरा समेत म यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु । प्राधिकरणको विभाजनको कार्य अघि बढिरहँदा यहाँ क्रियाशील आधिकारिक कर्मचारी ट्रेड युनियन तथा अन्य कर्मचारी संघ संस्थाले देखाउनु भएको संयम तथा

व्यवस्थापनसँगको रचनात्मक सहयोग तथा सहकार्यको लागि म हार्दिक प्रशंसा गर्न चाहन्छु ।

- » कोभिड-१९ महामारीको प्रकोपको समयमा नेपाल सरकारले लक डाउन गरेको विषम परिस्थितिमा समेत हवाई सेवाबाट स्वास्थ्य सामग्री, नेपालमा रोकिएर बसेका विदेशी नागरिक तथा विदेशमा रहेका नेपाली नागरिक ल्याउन लैजान, उद्धार उडान एवम् अत्यावश्यक सामग्रीको ओसार पसार गर्न विमानस्थल यथावत संचालनमा रहेको थियो । यस्तो परिस्थितिमा अत्यावश्यक सेवा तर्फका कर्मचारीहरूमा संक्रमण फैलिन नदिन विशेष ड्यूटी रोष्टर बनाई धेरै समुहमा कर्मचारी परिचालन गरिएको थियो । यस समयमा विशेष गरी त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, नेपालगंज विमानस्थल, सुर्खेत विमानस्थल, सिमिकोट विमानस्थल र लुक्ला विमानस्थल बढी उडान गतिविधि संचालन भएका थिए । म ति कार्यालयको व्यवस्थापन तथा कर्मचारीहरूलाई उहाँहरूले कर्तव्यपरायणका साथ अहोरात्र खटिई हवाई सेवा सुचारु राख्न पुर्याउनुभएको योगदानको उच्च कदर गर्दै हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।
- » आज वार्षिकोत्सवको अवसरमा हामीले आफ्नो कार्यक्षेत्रमा लगनशिल, इमानदारी तथा कर्तव्यनिष्ठ भई कार्य गर्ने उत्कृष्ट कर्मचारीलाई समेत पुरष्कृत गर्ने कार्यक्रम रहेको छ तर नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम हामीले बढीमा १६ जना कर्मचारीहरूलाई विभिन्न मापदण्डको आधारमा पुरष्कृत गर्नुपर्ने र त्यसमा पनि ६ जनालाई नगद पुरस्कार तथा १० जनालाई ग्रेड थप गर्न सकिने व्यवस्था रहेकोले हामीले पुरस्कार दिन योग्य ठानेका धेरै कर्मचारीलाई चाहेर पनि यसमा समेट्न सकेका छैनौं । भविष्यमा अन्य कुनै तरिकाले त्यस्ता कर्मचारीलाई प्रोत्साहित गरिने म यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

प्राधिकरणको वार्षिक गतिविधीका सम्बन्धमा मैले यहाँ संक्षिप्त रूपमा प्रकाश पार्ने प्रयास गरे ।

अन्तमा, केही दिन अघि मात्र संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको कार्यभार सम्हाल्नु भएका माननीय मन्त्रीज्यू, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका श्रीमान् सचिवज्यू तथा विशिष्ट महानुभावहरूको उपस्थितिले हामीहरूलाई नागरिक उड्डयन क्षेत्रको भूमिकालाई अझ सशक्त तुल्याउन र अन्तर्राष्ट्रिय उच्च प्राथमिकताको विषय बनेको उडान सुरक्षा तथा हवाई सुरक्षा अभिवृद्धिका लागि अझ कटिवद्धताका साथ अगाडि बढ्न प्रेरणा मिलेको छ ।

नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकासलाई हालको अवस्थामा पुर्याउन अहम् भूमिका निर्वाह गर्ने र प्राधिकरणलाई सहयोग समर्थन गर्दै आउनु भएका राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरू, सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरू, दातृसंस्थाहरू, अग्रजहरू एवं सम्पूर्ण शुभेच्छुक महानुभावहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । प्राधिकरणको कार्यमा अहोरात्र समर्पित रही सेवा गर्ने सबै तहका कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै यहाँहरूको जोश, जाँगर र उर्जा आफ्नो कार्यक्षेत्रमा अझ समर्पण भावले सेवा प्रवाह भई हामीबाट प्रदान हुने सेवा सुविधा अझ सुधार तथा गुणस्तरीय हुँदै जाने अपेक्षा गरेको छु ।

अंग्रेजी क्यालेण्डर अनुसार नयाँ वर्ष सन् २०२१ को पूर्व सन्ध्यामा विश्वले कोभिड-१९ को महामारीबाट छिटै नै उन्मुक्ती पाई हवाई सेवा लगायत समस्त मानवीय गतिविधी सामान्य अवस्थामा आउनेछ भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्दै म यहाँ उपस्थित समस्त महानुभावहरूमा नयाँ वर्ष २०२१ को हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

